

Tavoite	sanallisesti talousarviossa määritelty tavoite
Tavoitetaso ja mittari	sanallisesti tai määrällisesti määritelty tavoitetaso tai mittari tavoitteelle
Vastuuhenkilö	vastuuhenkilön nimi
Seuranta ja toteuma	lyhyt arvio tavoitteen seurannasta ja toteumasta
Arvio toteumasta	Toteuman visualisointi, merkitse sarakkeeseen seurannan ja toteuman arvon perusteella joku seuraavista numeroista "2" = tulee todennäköisesti toteutumaan, "1" = epävarma toteutuminen, ehkä, "0" = tavoite ei tule toteutumaan

Tavoite	Tavoitetaso ja mittari	Vastuuhenkilö	Seuranta ja toteuma	Arvio toteumasta
Kasvatus- ja sivistyslautakunta / Kasvatus- ja sivistyspalvelut-toimiala				
Talous- ja hallintopalvelut				
Sähköisen kokousjärjestelmän käyttöönotto	Toimielimen kokoukset täysin sähköisen kokousjärjestelmän kautta keväällä 2019	talous- ja hallintopäällikkö	Tavoite on toteutunut. Sähköinen kokousjärjestelmä on otettu käyttöön kasvatus- ja sivistyslautakunnan kokouksissa vuoden 2019 alusta lähtien.	●
Talous- ja hallintopalveluiden tehtävien uudelleen organisointi Pornaisten sopimuksen päättyessä	Resurssien jako vastamaan toimialan tarpeita. Lisäresurssin saaminen mm. koulukuljetuspäätösten valmisteluun sekä hankkeiden hallintaan.	talous- ja hallintopäällikkö	Tavoite on toteutussa. Konsernipalveluiden talousyksikkö aloittaa toimintansa 1.10.2019. Vaikutukset tulosalueen tehtävien uudelleen järjestämisen tarpeesta tehdään syksyn aikana. Koulukuljetuspäätösten valmistelun resurssia on parannettu, päätökset pystytään tekemään aiempaa nopeammin. Hankkeiden hallintaa on kehitetty selkeyttämällä hankkeiden koordinoitua.	●
Viranhaltijapäätösten julkaisu	Toimialan viranhaltijapäätökset julkaistaan kunnan linjausten mukaisesti kunnan kotisivuilla.	talous- ja hallintopäällikkö	Tavoite on toteutunut. Kasvatus- ja sivistyspalvelut on julkaissut viranhaltijapäätökset kunnan linjausten mukaisesti vuoden 2019 alusta lähtien.	●
Opetuspalvelut				
Uuden opetussuunnitelman vieminen käytäntöön				
Opetussuunnitelmien arviointi ja päivittäminen (osaamista edistävä prosessi)	Opetussuunnitelmien päivittäminen tehty vuoden 2019 loppuun mennessä.	opetuspäällikkö	Seuranta: opetuksen johtoryhmä. Ops valmennus toteutunut, tiimien tekstit valmistelussa. Seuranta syyskuussa. Ops prosessinomistaja aloittanut 1.5.2019 ja käynnistänyt viimeistelytyön.	●
	Lukuvuosisuunnitelman päivittäminen toteutettu kevään 2020 aikana. Lukuvuosisuunnitelman käyttöönotto lv. 2020-2021 alusta lukien.	opetuspäällikkö	Seuranta: opetuksen johtoryhmä. Ops prosessinomistaja jatkaa työskentelyä.	●
Oppivan yhteisön oppimisen ja osaamisen vahvistaminen				
Henkilöstön uusien pedagogisten taitojen vahvistaminen	Vakinaisen opetushenkilöstön käytössä olevien OpeKesujen/työsuunnitelmien määrä (≥ 90 %) vuoden 2019 lopussa. Kehityskeskustelujen toteutuminen kouluilla (≥ 90 %)	opetuspäällikkö ja rehtorit	Seuranta: opetuksen johtoryhmä ja rehtorikokoukset. Käytössä olleita yhteisiä pohjia kehitetty edelleen. Uudet pohjat ovat koulujen käytössä.	●
Resurssien kohdentaminen perustehtävään	Opetukseen käytetty osuus tulosalueen käyttämönoista on vähintään Kouluiikkuna -vertailussa mukana olevien kuntien keskitasoa.	opetuspäällikkö ja rehtorit	Seuranta: opetuksen johtoryhmä ja rehtorikokoukset. Ennakoidaan toteutuvan tavoitteen mukaisesti.	●
Henkilöstön osaaminen	Kelpoisuutta vailla olevien opettajien osuus opetushenkilöstöstä on korkeintaan 10 %	opetuspäällikkö ja rehtorit	Seuranta: opetuksen johtoryhmä ja rehtorikokoukset. Ennakoidaan toteutuvan tavoitteen mukaisesti. Pl. erityisluokanopettajien osalta jäädään tavoitteista.	●
Yhteisöllinen johtaminen				

Yhteistyö- ja vuorovaikutusrakenteiden kehittäminen	Yhteistyö- ja vuorovaikutusrakenteen kehittäminen yhteistyössä perusopetuksen, lukion ja varhaiskasvatuksen kanssa: valmistelu vuoden 2019 loppuun mennessä ja käyttöönotto toimintakauden alusta 1.8.2020 lukien.	opetuspäällikkö	Seuranta: toimialan ja opetuksen johtoryhmä ja rehtorikokoukset. Yhteiset strategiset tavoitteet laadittu, yhteisiä työskentelymuotoja käytössä.	●
Innovaatiivisten, terveellisten, turvallisten ja erilaista oppimista tukevien työskentely- ja oppimisympäristön rakentaminen				
Opetusryhmien koko on pääsääntöisesti alle 26 oppilasta	25 tai yli olevien oppilasryhmien %-osuus kaikista opetusryhmistä 20.9.2019	opetuspäällikkö ja rehtorit	Seuranta: opetuksen johtoryhmä ja rehtorikokoukset.	●
Koulujen turvallisen kasvu- ja oppimisympäristön toimintakulttuurin vahvistaminen	Ehnroosin ja Sälinkään koulurakennushankkeiden suunnittelun ja rakentamisen toteutuminen. Tutor –turvallisuustoiminnan riskienarviointimallin käyttö tulosalueella (säännöllisiin arviointeihin osallistuminen) ja mallin käyttö koulukohtaisessa turvallisuusjohtamisessa.	opetuspäällikkö ja rehtorit	Seuranta: toimialan johtoryhmä (koulurakentaminen), opetuksen johtoryhmä ja rehtorikokoukset (Tutor edellyttää K-U pelastuslaitoksen yhteistyötä). Sälinkään koulu aloittanut toimintansa 1.8.2019 lukien uusissa tiloissa.	●
Lukio-opetus				
Lukion vetovoimaisuus	36 % perusopetuksen päättävästä ikäluokasta Mäntsälässä aloittaa lukio opinnot Mäntsälän lukiossa.	opetuspäällikkö ja lukion rehtori	Seuranta: opetuksen johtoryhmä ja rehtorikokoukset.	●
Lukion opetuksen, ohjauksen ja tuen laadun varmistaminen	Opiskelijatytyväisyyskyselyn keskiarvo on vähintään 4,0/5,0. Opintojen keskeyttämisprosentti on enintään koko Suomen keskiarvon suuruinen. Opiskelijoiden menestys ylioppilaskirjoituksissa on yli valtakunnallisen keskiarvon. Ylioppilaista 95 % valmistuu kolmessa vuodessa. Opettajille laaditaan koulutussuunnitelma kehityskeskustelujen perusteella	opetuspäällikkö ja lukion rehtori	Seuranta: opetuksen johtoryhmä.	●
Varhaiskasvatuspalvelut				
Laadukkaan esiopetuksen ja varhaiskasvatuksen kehittäminen sen kaikissa eri muodoissa	Esiopetussuunnitelman arviointi ja päivittäminen yhteistyössä koulussa tapahtuvan esiopetuksen toimijoiden kanssa tehty. Varhaiskasvatussuunnitelman arviointi ja päivittäminen uuden lain ja perusteiden mukaisesti aloitettu.	varhaiskasvatuspäällikkö	Esiopsin arviointia tehdään jatkuvasti, päivittäminen aloitetaan syyskauden aikana. Vasun arviointi ja päivittäminen tehty ja hyväksytty lautakunnassa 18.6.2019. Uusi varhaiskasvatussuunnitelma otettu käyttöön 1.8.2019.	●
Yksityisen varhaiskasvatuksen ammatillisen osaamisen tukeminen sekä yhteisten kasvatuskäytäntöjen luominen kunnan toiminta-alueella	Palvelusetelijärjestelmän arviointi tehty, käsikirjan luominen ja (mahdollinen) käyttöönotto toteutuksessa. Yksityisten toimijoiden vasutietoisuuden lisääminen, osallistuminen arviointiin ja päivittämiseen. Yhteiset pedagogiset tapaamiset yksityisten ja kunnallisten toimijoiden kesken aikataulutettu ja toteutettu.	varhaiskasvatuspäällikkö	Palvelusetelikäsi kirjaluonnos laadittu, esitelty yksityisille ja lautakunnalle. Päätöksenteossa vuoden 2019 aikana. Yksityisten päiväkotien johtajat osallistuneet vasun arviointiin ja päivittämiseen. Yhteiset pedagogiset tapaamiset jatkuvat kuukausittain toimintavuonna 2019-2020 vasun jalkauttamisen merkeissä.	●
Varhaiskasvatussuunnitelman jalkauttaminen	Toimintakulttuurin muokkaaminen oppivan yhteisön periaatteiden mukaisesti, yhteiset osaamisen jakamisen käytännöt. Yhteiset toiminta- ja kokousrakenteet käytössä kaikissa yksiköissä. Pedagogisen keskustelun foorumit, josta tieto jalkautuu samanlaisena kaikkiin yksiköihin - käyttöönotto ja arviointi tehty.	varhaiskasvatuspäällikkö	Yhteiset kokousrakenteet otettu käyttöön; tiedottaminen ja pedagoginen keskustelu kulkee yhteisessä aikataulussa. Vasun jalkauttaminen tapahtuu yhteisen suunnitelman mukaisesti koko varhaiskasvatuksessa.	●
Lapsen osallisuus/ Huoltajan osallisuus	Toiminnan suunnittelussa lapsen ja huoltajien osallisuus näkyvillä – pedagoginen dokumentointi. Toiminnan arviointi yhteistä, välineet arviointitiedon keräämiseksi olemassa.	varhaiskasvatuspäällikkö ja päiväkodin johtaja	Huoltajien osallisuus näkyvä vasuissa ja arjen keskusteluissa, lasten osallisuus arjen toiminnoissa. Huoltajien kysely toteutettu 5/2019. Kyselyn tulokset ovat kehittämisen pohjana. Toiminnan arviointia ja uuden kauden kehittämistä tehty tiimeittäin ja yksiköittäin, yhteinen arviointimalli kehittävä palautteen rinnalle suunnitteilla.	●
Elinikäinen oppiminen				
Lasten ja nuorten kasvun tukeminen				
Olemme joustava organisaatio. Otamme nopeasti haltuun uusia, hyviä toimintatapoja ja kehitämme olemassa olevia toimintamalleja yhdessä lasten ja nuorten kanssa.	Lasten ja nuorten asiakasraadin kokoontumiskerrat perusnuorisotyössä. Nuorten kuulemistilaisuus, osallistujamäärä. Mahdollisten uusien toimintamallien toteutusten kuvaus (nuorilta syntyvät). Lapsille ja nuorille suunnatut kurssit kansalaisopistossa, osallistuneiden määrä. Kirjaston lastentapahtumien, satutuntien, kirjavinkkausten määrä	Kirjastopalvelujohtaja, kansalaisopiston rehtori	Kirjaston lastentapahtumien, satutuntien ja kirjavinkkausten määrä: Lastentapahtumat, satutunnit ja kirjavinkkaukset ovat toteutuneet (yht. 50 kpl) ja jatkuvat suunnitellusti.	●

Kuntalaisten liikkumisen tukeminen	Liikuntapalvelu tekee yhteistyössä liikuntaseurojen kanssa Mänt-sälän liikuntavuoden 2019 aikana näkyvämmäksi liikuntatoiminnan jota seurat ja kuntalaisten muut yhteisöt järjestävät. Tapahtumien määrä, osallistuneiden määrä. Terveiden ja hyvinvoinnin edistämisen mittarit; Kuntalaisten liikunta-aktiivisuuskysely, kuvaus kuntalaisten liikunta-aktiivisuudesta 2019 hyvinvointikertomukseen, hyvinvointitalkootapahtuma kolmannen sektorin, yrittäjien ja päätöksentekijöiden kanssa. Kansalaisopiston järjestämät terveyttä ja hyvinvointia edistävät kurssit, määrä, osallistuneet. Kirjaston lainaamat liikuntavälineet, lainakerrat. Liikuntaneuvonta, kertojen määrä	Kirjastopalvelujohtaja, kansalaisopiston rehtori	Kirjaston liikuntavälineiden lainakerrat: 113 lainaa. Kansalaisopiston osalta terveyttä ja hyvinvointia edistävät kurssit ovat toteutuneet suunnitellusti. Osallistujamäärä kurseille on lisääntynyt. Yhteistyö eri liikuntatoimijoiden kanssa on tiivistynyt.	●
Harrastamisen ja kulttuurin edistäminen koko väestölle	Palveluiden arviointi ja kehittäminen yhdessä kuntalaisten kanssa. asiakaspalautte. Kulttuuriviikon tapahtumien määrä, osallistuneiden määrä. Vapaa-aikapalvelujen järjestämät tapahtumat.	Kansalaisopiston rehtori	Opiston ILONA2019-kevättapahtuma toteutui odotetusti. Opiskelijapalautetta käytetty opiston kurssitoiminnan kehittämiseen.	●
Kuntalaisten hyvinvoinnin edellystysten vahvistaminen		Kansalaisopiston rehtori	Tavoite toteutumassa. Monipuolisen kurssitoiminnan tarjoaminen opiston toiminta-alueella.	●
Vapaa-aikapalvelut tukevat kuntalaisten omaehtoisia yhteisöllisyyttä tukevia hankkeita ja edistää rohkeaa kokeilukulttuuria	Hankkeiden määrä, kirjasto toimii ja toteuttaa tapahtumia soveltuvien kumppaneiden kanssa yhteistyössä. Mahdollisuukisen mukaan tuetaan kuntalaisten osallisuutta, tarjotaan kansalaistoimintaan tiloja. Vapaa-aikapalvelut toimii ja näkyy koko kunnan alueella.	Kirjastopalvelujohtaja	Kirjasto toimii ja toteuttaa tapahtumia soveltuvien kumppaneiden kanssa yhdessä: Kirjasto on toiminut ja toteuttanut tapahtumia kansalaisopiston, nuorisopalvelujen, Mäntsälän musiikkiopiston, paikallisten hyvinvointialan yrittäjien sekä muutaman eri yhdistyksen kanssa, asianajajapäivystys ja lukukoiratoiminta on jatkunut, askartelijat ja neulojat ovat kokoontuneet kirjastossa. Yhteistoiminta ja -tapahtumat jatkuvat suunnitellusti.	●
Osaavan ja hyvinvoivan henkilöstön varmistaminen				
Toimimme yhdessä ja yhdistämme resursseja ja osaamista yli organisaatorajojen toiminnan kehittämiseksi	Henkilöstön osaamiskartoitus ja kehityskeskustelun mukaisten koulutusten toteutuminen. - Asiantuntijuutta ylläpitäviin koulutuksiin osallistuminen näkyy toiminnassa hyvinä käytänteinä jotka lisäävät työn mielekkyyden kokemusta ja onnistumisen iloa. - Vapaa-aikapalveluiden yhteinen hyvinvointitapahtuma.	Kirjastopalvelujohtaja, kansalaisopiston rehtori	Kehityskeskustelun mukaisten koulutusten toteutuminen: Kirjaston henkilökunta on osallistunut omien vastualueidensa ja osaamistarpeidensa mukaisiin koulutuksiin, joiden keskeinen anti jaetaan koko henkilökunnalle ja viedään käytännön työhön aina kun se on mahdollista. Tavoite on toteutunut opiston osalta osallistumisina asiantuntijuutta ylläpitäviin koulutuksiin.	●
Tulosalueen toiminnan tavoitteiden toteuttamiseen yhteisöjen, verkostojen ja kumppanuuksien vahvistaminen ja hyödyntäminen	Kuvaus keskeisten toimintojen onnistumisesta ja näkyvyydestä. Lähiopistojen ja pääkaupunkiseudun kansalaisopistojen kanssa tehtävä yhteistyö, Kirkes yhteistyö, KUUMA yhteistyö, Osaamis-keskus Kanuuna yhteistyö toteutuvat.	Kirjastopalvelujohtaja, kansalaisopiston rehtori	Kirkes-yhteistyö: Kirkes-yhteistyö on jatkunut kuten ennenkin, yhteistyön sääntöjä ja sopimusta on tarkasteltu. Mäntsälä on 2019 Kirkes-puheenjohtaja. Opiston osalta yhteistyö Uudenmaan opistojen kanssa on toteutunut. Hankeyhteistö Nurmijärven ja Hyvinkään Opistojen kanssa on lisääntynyt.	